

НІМЕЦЬКИЙ ВЕКТОР УКРАЇНСЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

ЛИСЕНКО І.П.,
слухачка II курсу

Дипломатична академія України
при МЗС України

Обраний Україною шлях нейтралітету сьогодні потребує головного - всебічного аналізу та прогнозування своїх зовнішньополітичних зносин. На сьогоднішній день Німеччина є основним європейським партнером нашої держави¹. Нижче робиться змога простежити співвідношення двох тенденцій, що, головним чином, детермінують відношення до сучасної німецької політики. Перша група чинників небезпідставно доводить «пангерманістську» сутність зовнішньої політики Німеччини.

1. Всього 50 років тому Німеччина, фашистські доктрини якої мали специфічне підґрунтя у вигляді німецької політико-філософської спадщини, брала участь у найкривавішій війні за всю історію людства. Чи можна реально за півстоліття змінити політичний генотип нації². Більш того, з періоду об'єднання Німеччини у 1871 році теорія «пангерманізму» показала непоганий взірєць тісного союзу з практикою німецьких політиків³. Звичайно, генотип змінити можливо, але не за такий строк. Це справа довшого часу.

2. Людині, як джерелові усіх існуючих соціальних явищ, в тому числі міжнародних відносин, притаманне з самого свого народження прагнення подолання впливу, що вона зазнає ззовні шляхом набуття таких властивостей, які дали б змогу не лише нівелювати вплив, але й домінувати над ним. Ступінь за ступенем ці якості переходять на політичний рівень.

Поява ядерної зброї у середині ХХ століття докорінно змінила уявлення про силовий паритет. Німеччина, перебуваючи в оточенні країн, що мають таку зброю, провокує дисбаланс сил, що веде або до намагання цієї країни зробити все можливе заради досягнення паритету та позбуття впливу ззовні, або перейти у силовій ієрархії на ступінь нижче⁴. Німеччина – велика держава і повинна мати всі сучасні атрибути, необхідні для такого статусу. Тому наврод чи можливо, що ця країна погодиться на другий варіант.

Далі пропонується друга група чинників, що більш оптимістично визначають німецьку політику.

1. Сучасна політична філософія ХДС-ХСС, дійсно, не дає нам підстав сумніватися у щирості їх демократичних гасел. К.Кінкель неодноразово підкреслював спільність корінних німецьких і загальноєвропейських оборонних та економічних інтересів. Соціологічні опити постійно показують, що більшість німців твердо стоять на позиціях мирного та взаємовигідного співіснування з сусідами, а на останніх виборах ультра-націоналістичні партії здобули найнижчі показники по країні⁵. Факти говорять самі за себе.

2. Безпрецедентна глибока європейська інтеграція веде до абсолютного самогубства уряд, що провокує немирлобіві акції у межах ЄС. Крім того, сучасні вигоди нової економічної ситуації переважають серйозні історичні протиріччя, що неодноразово висловлювалося німецькими та французькими діячами⁶.

3. Вплив глобальних та регіональних організацій призвів до певної централізації у міжнародних відносинах. Дисципліна та ієрархність цих інституцій мають безпосередньо впливати на зовнішню політику Німеччини⁷.

Таким чином, необхідно зробити висновок, що всі згадані вище чинники є взаємозалежними та взаємообумовленими й являють собою єдине зв'язане ціле. Німецьку зовнішню політику треба розглядати у своєму розвитку та постійному оновленні з урахуванням усіх можливих внутрішніх та зовнішніх обставин, що робить її кожного разу унікальним явищем. Концептуальна ж однобічність в оцінці останнього може привести до стратегічної помилки, яку ми дозволити собі просто не можемо.

ПОСИЛАННЯ

¹ Україна - Німеччина: на пріоритетних напрямках //Урядовий кур'єр. - 1993. -12 червня.

² Ansprache des Bundespräsidenten Dr. Richard von Weizsäcker. 40. Jahrestag der Beendigung des Zweiten Weltkrieges // Bulletin. - Presse - und Informationsamt der Bundesregierung. - Bonn, 1985. -№ 52. - S. 441.

³ Fragen an die deutsche Geschichte Ideen. Kräfte. Entscheidungen von 1800 bis zur Gegenwart. - Bonn, 1988. - S. 206-217.

⁴ Das Parlament. 1987. - № 5. - S. 1-2.

⁵ Regierungserklärung vor dem Deutschen Bundestag am 30. Januar 1991 //Bulletin ... 1991. - 1. Febr.

⁶ Schmidt H. Eine Strategie für den Westen. - Berlin (west), 1986. - S. 75-77.

⁷ Wolf R.V. Kollektive Sicherheit und das neue Europa // Europa - Archiv. 1992. - F. 13. - S. 365-371.